

Certificeringschema: Veiligheidscommunicatie

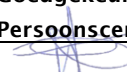
Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
6.0	1-11-2020	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		1/12

Inhoud

Versiebeheer		2
1	De taak	4
2	Het certificaat	5
2.1	Algemeen	5
2.2	De scope	5
2.3	Toelatingsvoorwaarden voor het initieel certificeringstraject	5
2.4	Verstreking van het certificaat	6
2.5	Geldigheid van het certificaat	6
2.6	Dispensatie	7
3	Vakbekwaamheidseisen	8
4	Beoordeling van de vakbekwaamheid en norm voor slagen	10
4.1	Beschrijving van de initiële toetsing	10
4.2	Beschrijving van de hertoetsing	11
5	Stappenplan Certificering LWB, LLV, BBD en GMcn	12

Versiebeheer

Nummer	Datum	Aard van de wijziging	Gewijzigd door	Goedgekeurd door
1.1	04-03-2011	<ul style="list-style-type: none"> Aanpassen aan sjabloon Opnemen opmerkingen WkPsc 10-02-2011 	Aboe Marasabessy	
1.2	16-10-2012	Diverse aanpassingen i.v.m. afstemmen op schema vrvv en daarmee TSI	Aboe Marasabessy	
2.0	01-03-2018	Beperking geldigheidsduur certificaat tot 3 jaar.	Frank Nobel	
2.1	01-05-2018	Aanpassing nav gewijzigde berichtenstructuur	Frank Nobel	
2.2	15-10-2018	Aanpassingen tgv verplichting voor LLV en BBD per 1-5-2019	Frank Nobel	
2.3	06-11-2018	Aanvullingen LLV-BBD, Berichtenstructuur, Geldigheid certificaat	Frank Nobel	

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
6.0	1-11-2020	Certificeringsschema Veiligheidscommunicatie		2/12

3.0	20-11-2018	Verwerking opmerkingen klankbordgroep	Frank Nobel	
4.0	29-05-2019	Opname praktijkbeoordelingslijst VC in praktijkbeoordelingslijst veiligheidstaak	Frank Nobel	
5.0	11-06-2019	Wijzigingen met betrekking tot vervallen praktijkbeoordeling veiligheidscommunicatie. Deze beoordeling is opgenomen in de praktijkbeoordelingslijst van betreffende taak.	Erik Scholten	
5.1	30-09-2019	Toevoeging Gmcn Dispensatieregeling	Erik Scholten	
5.2	26-2-2020	Wijzingen linken in Hst. 2.5 en 4	KBE	
5.3	17-08-2020	Wijzigingen Hst. 2.5 (schema) en Hst. 4	Aboe Marasabessy Erik Scholten	
6.0	1-11-2020	Goedgekeurde versie 5.3 wordt 6.0 voor publicatie railAlert site	P. Nusse/ E. Scholten	

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
6.0	1-11-2020	Certificeringsschema Veiligheidscommunicatie		3/12

1 De taak

In het railverkeerssysteem vindt communicatie plaats tussen veiligheidsfunctionarissen "buiten" en de treindienstleider en/of de bedieningsdeskundige van het Operationeel bestuurscentrum Infra (BD OBI). Ook worden veiligheidsgesprekken gevoerd tussen LWB en LLV, LWB en BBD, LWB en GMcn, LLV en BBD, LLV en GMcn, BBD en GMcn v.v. Voorbeelden zijn onder meer: het aanvragen van een rijweg bij de treindienstleider (trdl), het gereed melden van de werkzaamheden bij de treindienstleider door de leider werkplekbeveiliging, communicatie over de rijweg van een werktrein tussen LWB en BBD, vrij en onbelemmerd opleveren van een werklocatie door een LLV aan de LWB etc. Als deze communicatie betekenis heeft voor de arbeidsveiligheid van de medewerkers en/of de spoorwegveiligheid (veiligheid van het treinverkeer en rangeer- /werktreinbewegingen) dan noemen we dat veiligheidscommunicatie. De verstuurde en ontvangen berichten noemen we in dat geval veiligheidsberichten.

Het kunnen voeren van veiligheidscommunicatie is voor de persoonlijke en spoorwegveiligheid van zeer groot belang. Personeel dat betrokken is bij de veiligheidscommunicatie moet daarom beschikken over het certificaat "veiligheidscommunicatie". Het certificaat is verplicht voor de treindienstleider en de Bd OBI en de functionarissen die veiligheidsberichten en operationele communicatie met risico's voor de veiligheid moeten voeren met deze functionarissen.

De verplichting voor de veiligheidstaken in het werkveld van railAlert is vastgesteld door de werkkamer Persoonscertificering van railAlert. In de certificeringschema's voor taken waarvoor de verplichting geldt wordt verwezen naar dit certificeringschema.

De vakbekwaamheidseisen zijn onder andere gebaseerd op de "Technische specificaties inzake interoperabiliteit van het subsysteem exploitatie en beheer treinverkeer van het conventionele trans-Europese spoorwegsysteem"(2011/314/EU), L144/1 d.d.12 mei 2011, aanhangsel C van de bijlage, hierna genoemd de TSI en de Operationele Voorwaarden betreffende de onderlinge communicatie van veiligheidsberichten tussen bestuurders en treindienstleider zoals vastgesteld door ProRail.

Gesprekken tussen de treindienstleider en de Leider Werkplekbeveiliging over aanvang- en beëindigen van werkzaamheden moeten verlopen volgens de zgn. berichtenstructuur. Deze is te vinden op de website van railAlert.

De inhoud van de veiligheidscommunicatie varieert per taak/functie. De vragen en opdrachten bij de toetsing van de vakbekwaamheidseisen zijn gebaseerd op de werksituatie van de taken die de kandidaat uitvoert. Dit is gedaan om de toets herkenbaar te maken voor de medewerkers.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
6.0	1-11-2020	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		4/12

2 Het certificaat

2.1 Algemeen

In het Normenkader Veilig Werken en het op de veiligheidstaak van toepassing zijnde Voorschrift Veilig Werken is opgenomen dat personen, voor het mogen uitvoeren van een veiligheidstaak, gecertificeerd moeten zijn en moeten beschikken over een geldig certificaat van railAlert voor de betreffende taak.

Dit schema betreft de certificering van de deeltaak Veiligheidscommunicatie en is bindend voor alle betrokkenen.

Het certificaat geeft aan dat de medewerker -op het moment van de toetsing- heeft aangetoond dat hij voldoet aan de vakbekwaamheidseisen zoals beschreven in hoofdstuk 3 van dit certificeringschema. De vereiste kennis wordt getoetst door Stichting railAlert.

De werkgever moet, voordat hij de medewerker inzet in de betreffende taak, vaststellen of de kandidaat voldoet aan alle overige eisen voor de inzetbaarheid.

In dit document wordt Stichting railAlert verder aangeduid met railAlert.

2.2 De scope

- Het certificaat richt zich op het toepassen van de regels voor het proces van de veiligheidscommunicatie van het (buiten)personeel met de treindienstleider en/of de bedieningsdeskundige van het Operationeel besturingscentrum Infra (BD OBI), en personen met een veiligheidstaak onderling.
- De inhoudelijke aspecten van veiligheidsberichten, zoals de te hanteren procedures bij calamiteiten en dergelijke, maken geen onderdeel uit van de vakbekwaamheidseisen. Veiligheidsprotocollen maken onderdeel uit van de vakbekwaamheidseisen van de toets voor functievaardigheden (zie de certificatieschema's van de betreffende veiligheidsfuncties).

2.3 Toelatingsvoorwaarden voor het initieel certificeringstraject

Het initiële certificeringstraject is het traject dat tot doel heeft om voor de eerste keer het betreffende certificaat te behalen. Indien een certificaat verlopen is geldt het initiële traject.

RailAlert stelt toelatingsvoorwaarden aan personen die wensen deel te nemen aan een toets ter beoordeling van de vakbekwaamheid.

Voor toelating tot het (initieel) certificeringstraject gelden de volgende voorwaarden:

- Vaardigheid Nederlands; De kandidaat moet minimaal beschikken over het niveau B1 zoals gedefinieerd door de CEF en de ongeveer gelijke taaleis in de Europese Richtlijn 2007/59/EG bijlage VI en de TSI Operations (niveau 3);

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
6.0	1-11-2020	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		5/12

De kandidaat communiceert duidelijk; zonder dialect of accent dat de verstaanbaarheid negatief beïnvloedt

De werkgever is verantwoordelijk voor het beoordelen van deze toelatingsvoorwaarden.

2.4 Verstrekking van het certificaat

Het certificaat wordt verstrekt nadat de kandidaat de veiligheidscommunicatie simulatietoets met voldoende resultaat heeft afgelegd.

2.5 Geldigheid van het certificaat

De geldigheid van het certificaat veiligheidscommunicatie is opgenomen in het document "[geldigheidsduur van certificaten, medische en psychologische keuringen](#)" van railAlert (zie website railAlert).

Het certificaat is alleen geldig als de bezitter:

- Werkzaam is in één van de functies waarvoor het certificaat verplicht is gesteld.

Is het certificaat veiligheidscommunicatie behaald, dan is dit geldig voor alle uitvoerende taken, waarvoor het verplicht is een certificaat veiligheidscommunicatie te hebben als voorwaarde om de taak uit te mogen oefenen. Uitgangspunt is dat de simulatietoets wordt afgenomen behorende bij de hiërarchisch hoogste taak in de veiligheidsketen.

In hiërarchie: LWB – LLV – BBD - GMcN

Certificaat Veiligheidscommunicatie:	Geldig voor:	LWB	LLV	BBD	GMCN
		LWB	X	X	X
LLV			X	X	X
BBD				X	X
GMCN					X

Bij vervallen van het certificaat veiligheidscommunicatie vervalt tevens de mogelijkheid taken uit te voeren, waarbij het certificaat veiligheidscommunicatie een voorwaarde is om die taken uit te voeren.

Het certificaat blijft geldig onder de voorwaarden die zijn opgenomen in het "Reglement voor de beoordeling van de vakbekwaamheid" van railAlert (zie website railAlert).

Het certificaat Veiligheidscommunicatie vervalt als de werkgever constateert dat de certificaathouder niet meer voldoet aan de eisen die gelden voor het gebruik van de regels die gelden voor veiligheidscommunicatie. De werkgever meldt dit schriftelijk bij railAlert.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
6.0	1-11-2020	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		6/12

Als het certificaat om een van deze redenen is vervallen en het bedrijf wenst dat het certificaat opnieuw zijn geldigheid verkrijgt zorgt het bedrijf voor een aanvullende instructie en een aantoonbare praktijkbeoordeling door een gecertificeerde praktijkbeoordelaar.

De werkgever meldt dit schriftelijk bij BTC met toevoeging van de ingevulde praktijkbeoordeling.

De werkgever maakt hiervan melding in het personeelsdossier. Met deze aantekening is het certificaat opnieuw geldig tot de vervaldatum van het eerder afgegeven certificaat.

2.6 Dispensatie

Aan machinisten met volledige bevoegdheid zoals bedoeld in het Besluit Spoorwegpersoneel artikel 3, lid 1 verleent stichting railAlert dispensatie voor het certificaat met betrekking tot de certificering gereedschapmachinist (GMcn) op verzoek van de werkgever.

Voor overige taken (leider werkplekbeveiliging, leider lokale veiligheid en begeleider buiten dienst gesteld spoor wordt geen dispensatie verleend.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
6.0	1-11-2020	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		7/12

3 Vakbekwaamheidseisen

Om voor een certificaat in aanmerking te komen moet worden vastgesteld dat de medewerker voldoet aan onderstaande beoordelingscriteria.

De wijze van toetsen is met een lettercode aangegeven. De betekenis van de codes is:

PT een praktijktoets (simulatie)

In hoofdstuk 4 is de methode van toetsing uitvoeriger beschreven.

3.1.	De medewerker kan de veiligheidscommunicatie voeren conform de door de infrabeheerder vastgestelde procedures en de TSI Exploitatie en Beheer en met de in gebruik zijnde communicatieapparatuur.	Wijze van toetsen
Criteria 3.1.1.	Hanteert; <ul style="list-style-type: none"> • de standaard terminologie voor veiligheidscommunicatie (dienstuitdrukkingen) • de standaard berichtenstructuur voor: <ul style="list-style-type: none"> - regels voor de start van een gesprek en identificatie; - regels voor schriftelijk aanwijzingen en gesproken berichten; - spoorwegtermen voor zover relevant voor de normale veiligheidscommunicatie en de communicatie over bijzondere voorvallen. 	PT
3.1.2	Hanteert het NATO alfabet bij het spellen van woorden en aangeven van letters bij een aanduiding. Hanteert de regels voor het spellen van woorden, cijfers, tijd, snelheid en data.	PT
3.1.3	De veiligheidscommunicatie is effectief (verstaanbaar, nauwkeurig, begrijpelijk) in normale maar ook in stressvolle/drukke situaties en situaties waarbij communicatie anderszins onder druk staat (slecht weer, sterk omgevingsgeluid, incidenten, verstoringen en calamiteiten).	PT
3.1.4	De medewerker: <ul style="list-style-type: none"> • luistert of er een gesprek gaande is voordat hij gaat spreken (behalve bij een noodbericht); • laat de ander uitspreken; • vermijdt ontkenningen; • spreekt bondig en zakelijk; • stelt controlevragen. 	PT

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
6.0	1-11-2020	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		8/12

3.2	De medewerker kan teksten van veiligheidsberichten die hij ontvangt begrijpen en kan, mede op basis van zijn kennis van de veiligheidsprocedures, deze vertalen in te nemen acties.	Wijze van toetsen
Criteria	Toont aan de instructies en de daarin gehanteerde dienstuitdrukkingen begrepen te hebben.	PT
3.2.1		
3.2.2	Kan aangeven wat de contactpersoon van hem als actie verwacht en kan correct reageren op gestelde vragen.	PT
3.2.3	Reageert correct en adequaat op gestelde vragen.	PT
3.3.	De medewerker is zich bewust van het belang van zorgvuldige veiligheidscommunicatie en kent de risico's van onzorgvuldige communicatie. Hij vertaalt dat in het consequent toepassen van de regels.	Wijze van toetsen
3.3.1	Spreekt zijn gesprekspartner effectief aan als die niet de juiste regels voor veiligheidscommunicatie hanteert. Effectief wil zeggen dat de aangesprokene zijn gedrag aanpast.	PT

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
6.0	1-11-2020	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		9/12

4 Beoordeling van de vakbekwaamheid en norm voor slagen

Hierbij zijn van toepassing:

- [het 'Reglement voor de beoordeling van de vakbekwaamheid'](#);
- [het 'Reglement Bezwaar en Beroep Persooncertificering'](#);
- [de 'Klachtenregeling'](#).

4.1 Beschrijving van de initiële toetsing

Zoals aangegeven in de toelatingsvoorwaarden onder punt 2.3 is het beschikken over kennis van specifieke terminologie en kennis van de te volgen procedure een toelatingsvoorwaarde en zal een kandidaat die deze kennis niet heeft, niet slagen voor de simulatietoets.

De beoordeling van de vakbekwaamheid bestaat uit:

- een simulatietoets

4.1.1. Wijze van beoordelen

De simulatietoets

Bij de simulatietoets moet de kandidaat 2 tot 3 woorden spellen volgens het NATO-spellingsalfabet. Daarnaast worden er 2 tot 3 casussen gespeeld. De simulatietoets wordt afgenomen door beoordelaars van railAlert. De simulatietoets is gericht op de vakbekwaamheidseisen 3.1, 3.2 en 3.3. De simulatietoets wordt op een geluidsdrager opgenomen. De beoordelaar kan, als hij dat nodig vindt, die gespreksopnamen in een later stadium gebruiken voor zijn definitieve oordeel.

De simulatietoets vindt plaats in Amersfoort bij BTC. De simulatietoets kan desgewenst plaatsvinden op de werkplek of aansluitend aan de opleiding op de opleidingslocatie.

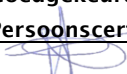
4.1.3 Norm voor slagen voor de initiële toetsing

De kandidaat is geslaagd indien:

- bij het spellen volgens het NATO-spellingsalfabet, 2 woorden als voldoende worden beoordeeld en
- 2 casussen als voldoende worden beoordeeld.
De kandidaat mag geen fouten maken m.b.t:
 - het noemen van verkeerd nummer (wisselnummer, WBI-nummer, spoor aanduiding),
 - het niet gebruiken van NATO-spelling
 - het niet, onvolledig of onjuist herhalen.

Een fout op één van deze aspecten leidt tot een onvoldoende voor een casus.

Als een kandidaat zelf een fout herstelt wordt het criterium als voldoende beoordeeld.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persooncertificering	Pag.
6.0	1-11-2020	Certificeringsschema Veiligheidscommunicatie		10/12

4.2 Beschrijving van de hertoetsing

4.2.1 Beoordeling vakbekwaamheid

De beoordeling van de vakbekwaamheid bestaat uit:

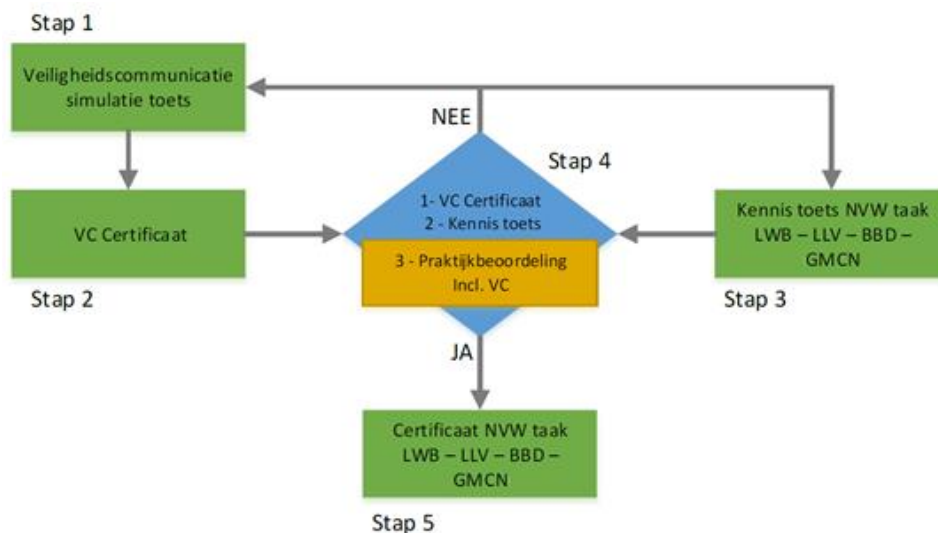
- Een simulatietoets
De simulatietoets is gelijk aan de simulatietoets initiële toetsing zoals beschreven in subparagraaf 4.1.1.

4.2.2 Norm voor slagen voor de hertoetsing

De norm voor slagen voor de hertoetsing is gelijk aan de norm voor slagen voor de initiële toetsing zoals beschreven in subparagraaf 4.1.3.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
6.0	1-11-2020	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		11/12

5 Stappenplan Certificering LWB, LLV, BBD en GMcn

Stap 1

Na het succesvol afsluiten van de simulatietoets veiligheidscommunicatie wordt het certificaat verstrekt. Een praktijkbeoordeling veiligheidscommunicatie wordt afgenomen bij de praktijkbeoordeling voor betreffende taak (LWB,LLV, BBD en Gmcn).

Stap 2

Het certificaat veiligheidscommunicatie heeft een geldigheidsduur van 3 jaar. Indien het certificaat komt te vervallen, is inzet als LWB, LLV, BBD of GMcn pas weer toegestaan met een geldig certificaat veiligheidscommunicatie.

Stap 3

Slagen voor de kennistoets LWB/LLV/BBD/GMcn.

Stap 4

Nadat het certificaat veiligheidscommunicatie behaald is en de kennistoets voor de taak LWB, LLV, BBD/GMcn succesvol is afgerond dient de praktijkbeoordeling voor betreffende taak te worden verstuurd. De praktijkbeoordeling veiligheidscommunicatie is opgenomen in de praktijkbeoordelingen van de betreffende NVW taken. Om deze reden is een losse praktijkbeoordelingslijst veiligheidscommunicatie overbodig geworden.

Stap 5

Het certificaat LWB, LLV, BBD of GMcn wordt verstrekt als aan alle criteria in de praktijkbeoordelingslijst is voldaan en een gecertificeerde praktijkbeoordelaar het voorblad heeft ondertekend.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
6.0	1-11-2020	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		12/12